

Valentina Lungu

Căsuța din copac

unicef

Banca Mondială

Autor: Valentina Lungu
Lector: Aleutina Saragia
Concept și executare grafică a desenelor: Casa IMAGO
Ilustrații: Olga Taranco

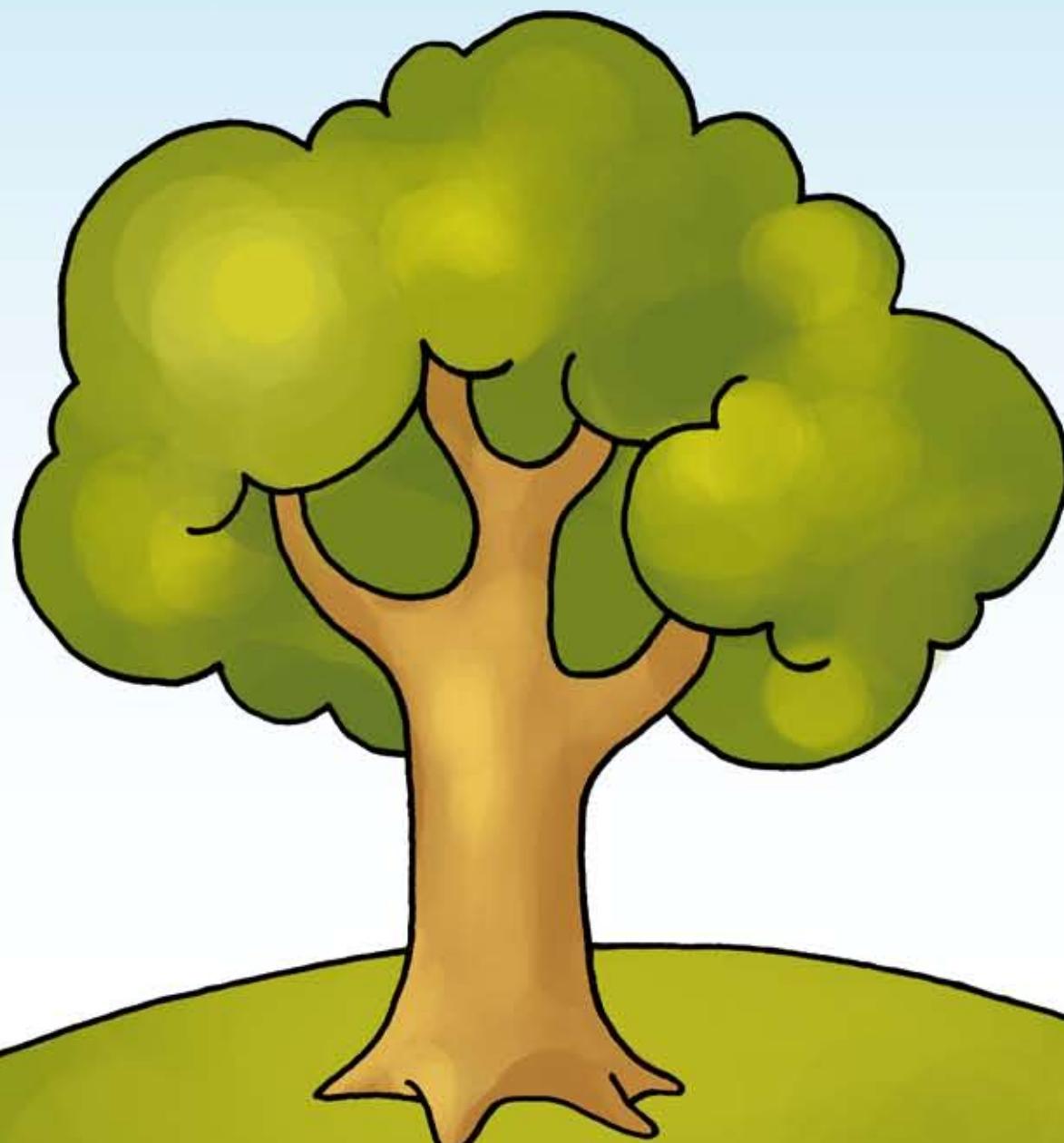
Au colaborat:

Svetlana Borțoi	șef, Direcția Finanțe în Învățămînt, Cultură și Știință, Ministerul Finanțelor
Tatiana Bostan	metodist, Direcția Învățămînt, Tineret și Sport, sector Rîșcani, mun. Chișinău
Galina Bulat	viceministru, Ministerul Educației și Tineretului/director executiv, Proiect EFA/FTI
Natalia Carabet	doctor conferențiar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Cornelia Cincilei	director, Pas cu Pas
Vasilisa Iluță	șef, Direcția Educație Preșcolară și Învățămînt General, MET
Valentin Lozovanu	consultant, Direcția Coordonarea de Politici și Asistență Externă, Aparatul Guvernului
Eugenia Marin	consultant, Direcția Educație Preșcolară și Învățămînt General, MET
Liliana Nicolaescu	director, ONG „ProDidactica”
Ala Pînzari	coordonator proiect, Banca Mondială, Moldova
Lia Sclifos	manager, Proiect EFA/FTI
Svetlana Ștefanet	coordonator programe, UNICEF Moldova
Larisa Vîrtosu	coordonator program ETD, UNICEF Moldova/președinte GC EFA/FTI

Distribuire gratuită

Valentina Lungu

Căsuța din copac

Chișinău 2009

Fiecare își are căsuța sa.

- Casa mea e la curte, a zis Ana.
- Casa mea e la bloc, locuiesc la etajul sășe, a spus Gabriel.
- Iar noi încă nu avem o casă, stăm în gazdă, a oftat Ionuț.

- Dar cine locuiește în copac?
a întrebat Ionuț.
- Nu locuiește nimeni, nu se vede
nici o casă, a răspuns Ana.
- De departe nu se vede nimic,
a zis doamna educatoare,
dar să ieşim afară,
ca să putem vedea
mai bine.
- Eu îmi iau și lupa,
spuse Gabriel.

Au ieșit cu toții în curtea grădiniței.
S-au apropiat de un copac.
Era un arțar.

– Frunzișul lui împrospătează aerul, iar coroana lui ne ține umbră. Copacii sunt adevărate case pentru insecte și pentru păsări, a spus doamna Viorica.

- Ce-ai găsit, Dana? Întrebă doamna educatoare.
- O buburuză. Îi număr punctele. Unu, doi, trei... Vai, a zburat! zise Dana.
- Buburuzele ocrotesc grădinile de dăunători. Când le vedeți, nu le faceți nici un rău.

– Un păianjen! Să el poate trăi
în copac. Priviți-l cu lupa, zise
Gabriel. El țese pînze în care
se prind muște, țîntări, viespi...
Eu nu mă tem de păianjeni, dar
nici nu pun mâna pe ei. Tăticul
mi-a spus că unii sunt otrăvitori.

Deodată s-a auzit:

– Melc, melc, codobelc,
Scoate coarne bourești...

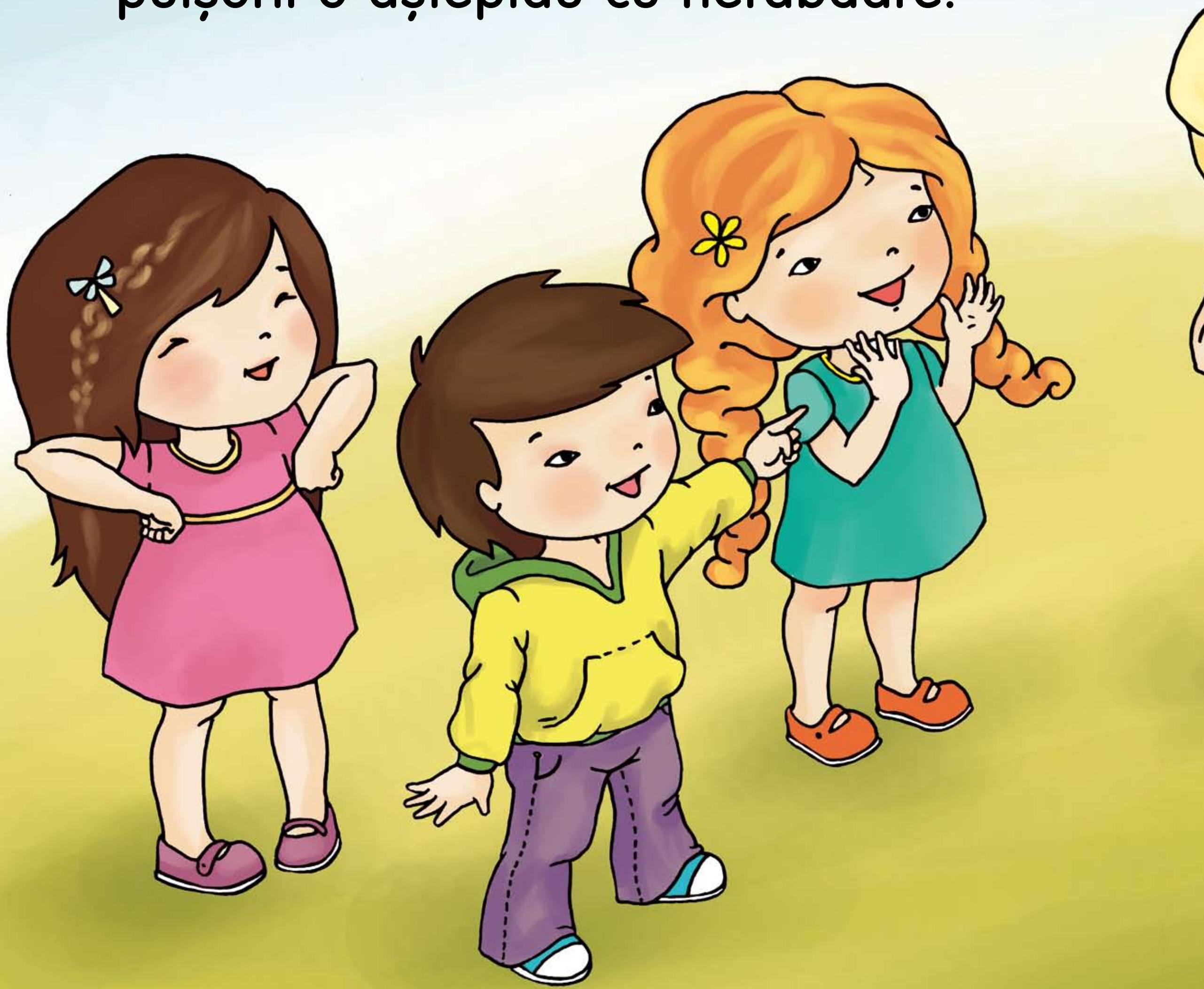
Lîngă copac, în iarbă, Ana găsise
un melc.

– Hai să-l lăsăm acolo unde
este, vezi cît de bine se simte?
A scos și cornițe... Să-i mai
cîntăm o dată, a propus Ana.

Pe o ramură a apărut o păsărică.
Sărea de pe o crenguță pe alta
și ciripea.

– Cip-cirip!.. Cip-cirip!.. Cip-cirip!..
Copiii s-au îndepărtat, ca să n-o
sperie. În arțar era cuibul ei și
puișorii o așteptau cu nerăbdare.

– O veveriță, o veveriță!
au strigat copiii.
– Și căsuța ei e în copac?
a întrebat Ionuț.
– Nu neapărat în acest arțar,
răspunse doamna educatoare.
Veveritele își construiesc mai
multe căsuțe, în care își
adună hrana pentru
iarnă. La fel ca și noi,
oamenii, unele animale
și păsări își fac provizii
pentru anotimpul rece.

- Doamnă educatoare, copacul seamănă cu o casă cu mai multe etaje, nu-i aşa? a întrebat Gabriel.
- Da, arborii sunt adăposturi pentru insecte, păsări și animale, a spus doamna educatoare.
- Eu vreau să desenez o căsuță.

A cui oare? s-a întrebat Dana.

– Copii, formați un cerc. Am o surpriză pentru voi, zise educatoarea scoțînd ceva dintr-o sacosă.

– E o minge! Seamănă cu un glob, spuse Gabriel.

– Așa arată planeta noastră. Pămîntul e o casă pentru toți: oameni, animale, păsări... Pe el sunt munți, păduri, pustiuri și ape, a adăugat doamna educatoare.

– Pămîntul trebuie ocrotit. Pentru că și el se poate „îmbolnăvi”. El este ca un arbore pe care sunt multe, multe case – pentru fiecare. Și orice casă trebuie să fie curată. Cu toții putem face câte ceva pentru asta. Cine prinde mingea ne spune ce ar putea face el, zise doamna Viorica.

- Eu voi proteja cuiburile păsărilor, ca să aibă unde crește pușorii, zise Ionuț.
- Eu le voi cînta melcilor, ca să nu le fie trist singuri în casă, spuse Ana.
- Iar eu, zise Gabriel, voi avea grijă de izvorul de sub pădure pe care l-am curățat împreună cu tăticul și cu bunicul.

Dar voi, copii?

De ce CARTEA MARE?

Această carte se adresează copiilor de 3-5 ani. Menirea ei este de a fi citită în grup, pentru a le forma copiilor deprinderi incipiente de cititor. Lectura la o vîrstă fragedă stimulează dezvoltarea limbajului și îmbogățește vocabularul copilului. Activitatea de lectură în grup este una dintre strategiile ce promovează abordarea holistică a copilului. Practicarea ei satisfac necesitățile copiilor în toate domeniile de dezvoltare: cognitiv, social, emoțional și fizic.

Educatorul va citi cartea împreună cu copiii, oferindu-le plăcerea de a urmări textul, de a înțelege și a reține cât mai multe cuvinte și de a trăi satisfacția unui „cititor”.

Sugestii pentru cadrele didactice:

- Creați un mediu încurajator, în care copiii să se simtă liberi, să poată adresa întrebări, să poată comenta și discuta pe marginea celor citite.
- Formulați întrebări deschise pentru a îndemna copiii să completeze răspunsurile, de exemplu: De ce crezi așa? Ce știi despre?.. Ce credeți că se poate întâmpla (dacă)?..
- Evidențiați și explicați cuvintele noi, pentru a extinde vocabularul copiilor.
- Răspundeți la întrebările „cititorilor” și stimulați-i să inițieze discuții pe marginea cărții, pentru a le dezvolta deprinderi de comunicare.
- Reamintiți-le copiilor că trebuie să se asculte reciproc și că e bine să vorbească pe rînd.
- Faceți ca activitatea de lectură să fie una cât mai plăcută (copiii se vor așeza comod, astfel încît toți să poată vedea cartea).
- Transformați lectura în glas într-o obișnuință, citindu-le copiilor diferite tipuri de cărți.
- Recitați-le cărțile preferate.

Strategii care vor încuraja citirea acestei cărți în grup

Familiarizați copiii cu cartea ca atare (cum să se poarte cu ea; care-i sunt părțile; spuneți-le că orice carte are un autor și că desenele sunt făcute de către un pictor-ilustrator, iar textul și imaginile se parcurg de la stînga la dreapta și de sus în jos).

Momentele care anticipatează lectura

Răsfoiți cartea împreună cu copiii.

- Stimulați-i să „anticipeze” subiectul, punîndu-le următoarele întrebări:
 - Ce vedeți în imagini?
 - Despre ce credeți că este cartea?
 - Ce credeți că se va întîmpla?
- Ascultați cu răbdare răspunsurile copiilor.

În timpul lecturii permiteți-le copiilor să vorbească, adresîndu-le întrebări de genul:

Cine? Ce? Unde? Cînd? De ce?

De exemplu:

- Cine/ce e reprezentat în acest desen?
- Unde credeți că se află?
- Ce anotimp este?
- De ce credeți că băiatul a luat lupa?
- Cum se numesc insectele din imagine?
- Ce ține în mîini educatoarea?
- Oprîți-vă la cuvintele care se repetă și încurajați copiii să le citească singuri.
- Faceți legătura dintre evenimentele din carte și activitățile, evenimentele din viața copiilor.
 - Vă amintiți că noi am?..
 - Ați văzut vreodată?..
 - V-ați simțit bine cînd am fost ultima dată în parc/la pădure?
 - Care este... ta preferată?

- Acordați-le copiilor timp suficient, ca să poată formula întrebări, comentarii, sugestii.
- Reacționați cu interes și la acestea și încurajați-i să continue.
- Continuați cele spuse de copii, aprofundând și largind comentariile lor.

Sugestii pentru activități de aprofundare

- Propuneți-le copiilor să deseneze/modeleze/construiască o casă la propria alegere, punîndu-le la dispoziție materialele necesare.
- Discutați despre necesitatea de a proteja natura.
- Elaborați în grup reguli de comportament în natură.

Iată cîteva eventuale teme. Utilizați planșele tematice respective:

**Locuința, În pădure, Insectele, Animalele domestice, La zoo,
Pămîntul are nevoie de tine** și altele.

Valentina Lungu

